

DYSCYPLINA NAUKOWA	PEDAGOGIKA		
Tytuł zadania badawczego	OD JANA AMOSA KOMEŃSKIEGO DO WSPÓŁCZESNOŚCI – ZNACZENIE IDEI WIELKIEGO PEDAGOGA DLA ROZWOJU PEDAGOGIKI I EDUKACJI		
Kierownik zadania (tytuł, imię i nazwisko, stanowisko) Skład Zespołu Badawczego	DR HAB. BARBARA SITARSKA, PROF. UCZELNI KIEROWNIK 1. <u>Dr hab. Barbara Sitarska, prof. uczelni – kierownik</u> 2. Dr hab. Janina Florczykiewicz, prof. uczelni 3. Dr hab. Urszula Tyluś, prof. uczelni 4. Dr Ewa Wyczółkowska, adiunkt 5. Dr hab. Hanna Żuraw, prof. uczelni 6. Dr hab. Cezary Kalita, prof. uczelni (Instytut Nauk o Bezpieczeństwie)		
Wydział	WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH		
Instytut/Katedra/Zakład	INSTYTUT PEDAGOGIKI		
Termin rozpoczęcia zadania:	2020	Termin zakończenia zadania	2022

1. OPIS PROJEKTU BADAWCZEGO

Opis projektu ma zawierać następujące informacje: - przedmiot badań, - cel badania, - innowacyjność projektu - metodyka badań

Przedmiotem badań są idee Jana Amosa Komeńskiego i ich znaczenie dla rozwoju pedagogiki i edukacji.

Chodzi tutaj głównie o:

- ideę szkoły i edukacji pansoficznej („uczyć wszystkich wszystkiego o wszystkim”; od szkoły labiryntów do szkoły wspierającej wielostronny rozwój uczniów) według równości szans edukacyjnych dla wszystkich (chłopców i dziewcząt/ mężczyzn i kobiet; biednych i bogatych; pełnosprawnych i niepełnosprawnych; niezależnie od koloru skóry i wyznania), naturalnymi metodami („nie tylko z książek trzeba się uczyć, ale także z ziemi, nieba, dębów i buków”) z zastosowaniem zasad dydaktycznych;
- koncepcję edukacji nieustającej („całe życie jest szkołą”);
- ideę samopoznania („nie szukaj (...) siebie poza sobą”);
- ideę uniwersalnej światłości i mądrości („wiedza to światłość i lekarstwo na wszelkie zło”);
 - środki / komponenty do jej osiągnięcia: *uniwersalne księgi, uniwersalne szkoły, uniwersalne kolegium profesorów, uniwersalny język, uniwersalna wiedza*
- ideę wolności, odpowiedzialności i tożsamości jako współczesnych kluczy do rozumienia życia, pracy i twórczości Jana Amosa Komeńskiego
- filozoficzne inspiracje Jana Amosa Komeńskiego – edukacja słowa i obrazu („słowa działają, obrazy łączą”) – ku interdyscyplinarności

Celem głównym badań jest analiza i interpretacja dzieł Komeńskiego i o Komeńskim dla poznania idei Wielkiego Pedagoga i ich znaczenia dla rozwoju pedagogiki i edukacji od czasów Jana Amosa Komeńskiego (XVII wiek) do współczesności (XXI wiek).

Z celu głównego wynikają **cele szczegółowe**, zawarte w szczegółowych zadaniach badawczych poszczególnych członków ZESPOŁU:

Analiza i interpretacja idei Jana Amosa Komeńskiego - próby aplikacji Jego tez do współczesności:

- szkoły i edukacji pansoficznej Jana Amosa Komeńskiego i współczesnej - jej filozoficznych, ideologicznych i historycznych podstaw - **Barbara Sitarska**
- rozwoju podmiotowego człowieka Jana Amosa Komeńskiego w perspektywie humanistycznej - **Janina Florczykiewicz**
- wielostronnego poznania rozwoju człowieka i jego pełnej aktywności w sferze umysłu, języka i ręki – **Ewa Wyczółkowska**
- egalitaryzmu w oświacie w ujęciu Jana Amosa Komeńskiego i współczesnym - **Urszula Tyluś**
- człowieka z niepełnosprawnością w przestrzeni życia społecznego- próba aplikacji tez Jana Amosa Komeńskiego do współczesności - **Hanna Żuraw**
- filozoficznych inspiracji Jana Amosa Komeńskiego – edukacja słowa i obrazu („słowa działają, obrazy łączą”) – ku interdyscyplinarności – **Cezary Kalita**

Innowacyjność projektu przejawia się w:

1. Interdyscyplinarności i umiejętności aplikacji tez Jana Amosa Komeńskiego w trzech wymiarach jednocześnie: pedagogicznym (w tym dydaktycznym), filozoficznym i historycznym, zmierzających w kierunku znaczenia idei Wielkiego Pedagoga dla rozwoju pedagogiki i edukacji;
2. Upowszechnianiu idei Jana Amosa Komeńskiego studentom pedagogiki w ramach przedmiotu nauczania: *Dydaktyka ogólna / Podstawy dydaktyki*. W miarę doskonalenia w tym zakresie i wzrostu zainteresowania studentów komeniologią; można pomyśleć o fakultatywnym przedmiocie nauczania/ kole naukowym.
3. Upowszechnianiu idei Jana Amosa Komeńskiego przez studentów pedagogiki w instytucjach edukacyjnych: przedszkolach i szkołach różnych szczebli (szkoła podstawowa, średnia, wyższa) poprzez warsztaty, twórczość plastyczną; konkursy;
4. Upowszechnianiu idei Wielkiego Pedagoga w szkołach w celu uświadomienia dzieciom i młodzieży, jak wielkim skarbem jest wiedza, zdobyta dzięki nauce, wychowaniu i wykształceniu;
5. Upowszechnianiu idei Jana Amosa Komeńskiego dla zainteresowanych jego postacią, życiem i twórczością poprzez „zwiedzanie” OGRODU COMENIUSA, zaprojektowanego przez kierownika ZESPOŁU BADAWCZEGO na stronie internetowej: www.comenius.uph.edu.pl; Pojawia się TUTAJ elementy symboliczne wybranych idei Komeńskiego, obrazującego PROCES PRZEMIJANIA ŻYCIA CZŁOWIEKA (od poczęcia poprzez DZIECIŃSTWO, MŁODOŚĆ, DOJRZAŁOŚĆ, STAROŚĆ aż do śmierci) w postaci drzew, krzewów, tabliczek, drogowskazów (JAK DOJŚĆ DO WIEDZY O SOBIE SAMYM poprzez kolejne etapy edukacji nieustającej). W *Alei Comeniusa* pojawi się Jego elektroniczna rzeźba.

Metodyka badań, ich organizacja i planowany przebieg

Biorąc pod uwagę interdyscyplinarność badań o Janie Amosie Komeńskim, prowadzonych w trzech wymiarach jednocześnie: pedagogicznym (w tym dydaktycznym), filozoficznym i historycznym), ich ponadczasowość – ZADANIE BADAWCZE będzie realizowane za pomocą następujących metod, technik i narzędzi badawczych:

1. **Analiza i interpretacja tekstów źródłowych – dzieł Komeńskiego i o Komeńskim (metoda jakościowa).** Będziemy tutaj bazować głównie na: *Wielkiej Dydaktyce, Pampaedii, Orbis sensualium pictus/ Świat w obrazach malowany; Dziełach wybranych, Unum necessarium/ Jedyne konieczne* i innych oraz na opracowaniach współczesnych, zawartych w *Studia Comeniana Sedlcensia*, „Siedleckich Zeszytach Komeniologicznych, seria pedagogika” i innych tekstach współczesnych komeniologów polskich i europejskich.
2. **Metoda w działaniu i obserwacja uczestnicząca (badania jakościowe).** Przygotowani studenci przez Urszulę Tyluś (pomysłodawczynię tego rodzaju upowszechniania idei Jana Amosa Komeńskiego wśród dzieci i młodzieży) i Ewę Wyczółkowską, przygotują i przeprowadzą w wybranych przedszkolach i szkołach: zabawy, warsztaty (prowadząc je i uczestnicząc w nich jednocześnie); zajęcia plastyczne i konkursy.
3. **Badania sondażowe o Janie Amosie Komeńskim (badania ilościowe)** znajomości jego pedagogicznych idei i ich stosowania przez nauczycieli i wychowawców w praktyce edukacyjnej (2020 rok w skali kraju). Cel główny badań zawarty jest w tytule zadania głównego. Badania będą przeprowadzone za pomocą kwestionariusza ankiety, budowanego przez wszystkich członków ZESPOŁU. Będzie on dostępny dla respondentów w wersji elektronicznej na stronie internetowej : www.comenius.uph.edu.pl i rozprowadzony bezpośrednio do dyrekcji szkół i przedszkoli.

Planowane zadanie badawcze będzie polegało na analizie i interpretacji dzieł Komeńskiego i o Komeńskim w odniesieniu do współczesności – oświaty, nauki i kultury, uwzględniając różnice, wynikające z epoki życia Komeńskiego (XVII w.) i epoki współczesnej (XXI w.) . Chodzi tutaj głównie o:

1. Zgłębianie epoki, w której żył J. A. Komeński;
2. Poznawanie życia Jana Amosa Komeńskiego z różnych źródeł (autobiografia, dzieła, miejsca twórczości);
3. Poznawanie istoty głównych i niezbędnych dla współczesnych pedagogów / nauczycieli akademickich i studentów /przyszłych nauczycieli i wychowawców idei Jana Amosa Komeńskiego

2. SPODZIEWANE EFEKTY

Efekty dotyczące publikacji naukowych oraz zgłoszeń patentowych lub komercjalizacji wyników badań. W przypadku publikacji należy podać rodzaj publikacji, planowany rok wydania oraz nazwę wydawnictwa lub czasopisma

Badania zmierzają w kierunku komercjalizacji poprzez upowszechnianie idei Jana Amosa Komeńskiego w instytucjach edukacyjnych (przedszkola, szkoły); *Ogród Komeńskiego*, zaprojektowany przez kierownika ZESPOŁU, zawierający symbolikę wybranych idei Pedagogą. Będzie on dostępny w wersji elektronicznej na www.comenius.uph.edu.pl dla zainteresowanych na całym świecie.

Planowane publikacje w ramach realizacji ZADANIA BADAWCZEGO

Dr hab. Barbara Sitarska, prof. uczelni

1. *FACTORS CONDITIONING SCHOOL EDUCATION AND LIFELONG EDUCATION IN THE PERSPECTIVE OF THE AUTOBIOGRAPHIC RESPONDENTS / CZYNNIKI WARUNKUJĄCE EDUKACJĘ SZKOLNĄ I CAŁOŻYCIOWĄ W PERSPEKTYWIE AUTOBIOGRAFICZNEJ RESPONDENTÓW*, 2020
2. *PANSOFIA JANA AMOSA KOMEŃSKIEGO W INTERPRETACJACH I REINTERPRETACJACH POLSKICH I EUROPEJSKICH KOMENIOLOGÓW*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria PEDAGOGIKA”, tom VII, Wyd. Nauk. Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce, 2020, (tom przygotowywany w ramach realizacji projektu ministerialnego: *WSPARCIE DLA CZASOPISM NAUKOWYCH*).
3. *OD JANA AMOSA KOMEŃSKIEGO DO WSPÓŁCZESNOŚCI – ZNACZENIE IDEI WIELKIEGO PEDAGOGA DLA PEDAGOGIKI I EDUKACJI*, redakcja naukowa VIII tomu „Siedleckich Zeszytów Komeniologicznych, seria pedagogika, Uniwersytet Przyrodniczo- Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce, 2021.

Dr hab. Janina Florczykiewicz, prof. uczelni

1. Artykuł: J. Florczykiewicz, *Myśl humanistyczna w poglądach J.A. Komeńskiego*, "Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika", t. VII *Pansofia Jana Amosa Komeńskiego w interpretacjach i reinterpretacjach polskich i europejskich komeniologów*, Wyd. Nauk. Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce, 2020

Dr Ewa Wyczółkowska

Artykuły w czasopiśmie punktowanym

1. *Nauka ekonomii jako kierunku edukacji dzieci i młodzieży w ujęciu treściowym i metodycznym (poglądy JAK i odniesienie do współczesnej edukacji)*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VII, *Pansofia Jana Amosa Komeńskiego w interpretacjach i reinterpretacjach polskich i europejskich komeniologów*, Wyd. Nauk. Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce, 2020
2. *Nauka matematyki jako kierunku edukacji dzieci i młodzieży w ujęciu treściowym i metodycznym (poglądy JAK i odniesienie do współczesnej edukacji)*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VIII, *Od Jana Amosa Komeńskiego do współczesności – znaczenie idei wielkiego pedagoga dla pedagogiki i edukacji*, Wyd. Nauk. Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlcach, Siedlce 2021.

Dr hab. Barbara Sitarska, prof. uczelni

Monografie

1. *Edukacja szkolna w kontekście edukacji całościowej w perspektywie autobiograficznej*, Wyd. Nauk. Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlcach, Siedlce 2019 – **monografia autorska w oparciu o badania własne** (w druku)

Redakcja czasopisma

2. Redakcja czasopisma *Siedlce Comeniological Research Bulletin*, PEDAGOGY series z międzynarodowej listy ICI Journals Master List / [ICI World of Journals](#)
3. *W stronę komeniologii jako nauki. dyskusje- polemiki- dylematy*, **redakcja czasopisma** „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VI, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce, 2019 (tom przygotowany w ramach realizacji projektu ministerialnego: *WSPARCIE DLA CZASOPISM NAUKOWYCH*).
4. *Jan Amos Komeński w epoce współczesności – odczytania – kontynuacje-krytyka / John Amos Comenius in the contemporary period interpretations – continuation – critique*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika, / Siedlce Comeniological Research Bulletin pedagogy series, tom V, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2018; PL ISSN 2450-7245.

Rozdział w monografii

5. Barbara Sitarska, *Ян Амос Коменский: путь человека к познанию самого себя как путь к гармонии в мире хаоса / Man's way of learning about himself as a way to reach harmony in the world of chaos according to John Amos Comenius / Jana Amosa Komeńskiego: droga człowieka do poznawania siebie jako droga do harmonii w świecie chaosu*, W: *Высокий лад, глубокий мир*: между реализмом и постмодернизмом, red. Ewa Kozak, Walentyna Krupowies, Barbara Stelingowska, Joanna Tkaczyk, Wyd. Instytutu Kultury Regionalnej i Badań Literackich im. Franciszka Karpińskiego. Stowarzyszenie, Instytut Polonistyki i Neofilologii Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Uniwersytet Mateja Bela, Banská Bystrica, 2018; s. 199- 2012

Artykuły w czasopiśmie punktowanym

1. Barbara Sitarska, *Jan Amos Komeński w trzecim tysiącleciu – odczytania-kontynuacje-krytyka/John Amos Comenius in the third millennium - interpretations-continuation-critique*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom 5, *Jan Amos Komeński w epoce współczesności*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2018, PL ISSN 2450-7245.
2. Barbara Sitarska, *Towards comeniology as a science - the scientific and didactical workshop; research methodology/ W stronę komeniologii jako nauki – warsztat naukowy i dydaktyczny; metodyka badań*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VI, *W stronę komeniologii jako nauki. Dyskusje- polemiki- dylematy*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019, autorstwo artykułu w redagowanym czasopiśmie).

Dr hab. Janina Florczykiewicz, prof. uczelni

Monografie

3. Janina Florczykiewicz, *Teoretyczne i praktyczne aspekty edukacji plastycznej w Polsce w XX i XXI wieku*, Wyd. Aspra - Wydawnictwo Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo- Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019, Warszawa-Siedlce 2018

Rozdziały w monografii

4. Janina Florczykiewicz, *Działania arteterapeutyczne w resocjalizacji penitencjarnej - między realizmem pedagogicznym a utopią*, [w:] Resocjalizacja w przestrzeni penitencjarnej. Stan i Potrzeby. Studia i rozprawy z pedagogiki resocjalizacyjnej, Kowalczyk D., Snopek M. (red.) T. 6, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2018.
5. Janina Florczykiewicz, *Obrazowanie męskiego ciała w fotografii-wybrane aspekty* [w:] *Między religią a seksualnością. Dynamika spotkań arteterapeutycznych*, Borowik G., Stano D. (red.),Wyd. Stowarzyszenie „Psychiatria i Sztuka, Kraków 2018.
6. Realizacja idei inkluzji w praktyce penitencjarnej / Janina Florczykiewicz. // W: *Inkluzja społeczna : synergia działań / redakcja naukowa Katarzyna Marciniak-Paprocka. - Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, Siedlce 2019, s. 87-100.*

Artykuły w czasopiśmie punktowanym

7. *Rzeczywistość edukacyjna w poglądach Jana Amosa Komeńskiego- treściowy aspekt komeniologii*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VI , *W stronę komeniologii jako nauki. Dyskusje-polemiki-dylematy*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019, PL ISSN 2450-7245.

Dr hab. Urszula Tyluś, prof. uczelni

Rozdział w monografii

1. Urszula Tyluś, *Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym w koncepcji zintegrowanej współpracy środowiskowej*, J. Florczykiewicz (red.), *Dziecko w przestrzeni edukacyjnej. Wsparcie instytucjonalne i społeczne*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce, 2019.

Artykuł w czasopiśmie punktowanym

2. Urszula Tyluś, *Supporting educational processes of students who come from dysfunctional families at early stage school education*, International Conference of Education, Research and Innovation ICERI 2018.
8. Urszula Tyluś, *Egalitaryzm w oświacie jako jeden z paradygmatów dziedziny nauki w zakresie komeniologii*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VI, *W stronę komeniologii jako nauki. Dyskusje- polemiki- dylematy*, t.VI, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce, 2019, PL ISSN 2450-7245.

Dr Ewa Wyczółkowska

Artykuły w czasopismach punktowanych

3. Ewa Jagiełło „Cooperation between the teachers of kindergarten and parents – according to the parents’ opinion (part 1), [w:] *ICERI 2018 Proceedings : 11 th International Conference of Education, Research and Innovation, 12-14 November 2018*, Seville, Spain / edit. L. Gómez Chova, A. López Martínez, I. Candel Torres. – Seville, IATED Academy, 2018. - S. 7398-7410 ; ISBN 978-84-09-05948-5.
4. Ewa Jagiełło, Parents in relations with the teachers of kindergarten – the report from the research (part 2), [w:] *ICERI 2018 Proceedings, 11 th International Conference of Education, Research and Innovation, 12-14 November 2018*, Seville, Spain / edit. L. Gómez Chova, A. López Martínez, I. Candel Torres. - Seville : IATED Academy, 2018. - S. 7411-7423 ; ISBN 978-84-09-05948-5.
5. Ewa Jagiełło, *Program Jana Amosa Komeńskiego rozumnego wychowania dzieci w wieku przedszkolnym a współpraca przedszkola z rodzicami dzieci w recepcji współczesnych nauczycieli przedszkola*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika, tom V, *Jan Amos Komeński w epoce współczesności. Odczytania – kontynuacje – krytyka*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2018, s. 121–168; ISSN 2450-7245.
6. Ewa Wyczółkowska (wcześniej Jagiełło), *Komeńskiego człowiek w kontekście wolności wewnętrznej i zewnętrznej – wobec sfery cielesnej, intelektualnej, emocjonalnej i społecznej*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika” tom VI, *W stronę komeniologii jako nauki. Dyskusje- polemiki- dylematy*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2019; ISSN 2450-7245.

Rozdział w monografii

7. Ewa Wyczółkowska (wcześniej Jagiełło), *Współpraca nauczycieli przedszkoli z instytucjami/ organizacjami w świetle badań własnych*, [w:] J. Florczykiewicz (red.), *Dziecko w przestrzeni edukacyjnej. Wsparcie instytucjonalne i społeczne*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2019.

Dr hab. Hanna Żuraw, prof. uczelni

Monografie

8. Hanna Żuraw (współautor Leszek Ploch), *Styl życia kobiet z głębszą niepełnosprawnością intelektualną*, PWN, Warszawa 2019.

Artykuły w czasopismach

9. Sipowicz K, Żuraw H, Witusik A, Mokros Ł, Najbert E, Pietras T. 258 *Nieadekwatność paradygmatów pedagogiki specjalnej wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i głębokim – potrzeba pragmatycznego realizmu w psychiatrii i pedagogice specjalnej*, w: „Polski Merkurusz Lekarski”, Tom XLIV, Nr 263, MAJ 2018, Index Copernicus - 6,41, MNiSZW.
10. *Komeniologia jako nauka- współczesne dylematy wokół twórczości Komeńskiego i o Komeńskim*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VI, *W stronę komeniologii jako nauki. Dyskusje- polemiki-dylematy*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019

11. *Dziecko osierocone i jego rodzice w poglądach studentek pedagogiki*, „Praca Socjalna”, tom 34, Nr 3, Warszawa, 2019

Rozdziały w monografii

12. *Wykluczenie społeczne kobiet z niepełnosprawnością*, W: L. Ploch, M. Mysza, A. Niewęłowska, M. Wiśniewska (red.) *Indywidualny i wspólnotowy obraz kształcenia dorosłych w świecie –teraźniejszość i perspektywy*, Siedleckie Towarzystwo Naukowe, Siedlce, 2018
13. Autorstwo wstępu i rozdziałów : *Terapeutyczne aspekty uczestnictwa kulturalnego i zadania edukacji „do „kultury i „przez” kulturę.* , W: Sławomir Sobczak (red.), *Terapia-kultura- życie*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce, 2019 (w druku).
14. *Społeczne uczestnictwo osób w wieku starszym*, W: Šerák studiem, Tomczyk Ł. (red.), *Czech- Polish- Slovak studies in andragogy and social gerontology*, t. X, Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2019 (rocznik).

Hasła encyklopedyczne

15. Hasła : *adaptacja, autonomia, dyskryminacja, ekskluzja, normalizacja, twórcza rehabilitacja, rehabilitacja, rezylencja* w : A. Zych (red.) *Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności*, Wyd. Śląsk

Dr hab. Cezary Kalita, prof. uczelni

Artykuły w czasopismach

16. C. Kalita, *Jana Amosa Komeńskiego człowiek jako „wolny użytkownik świata”*, W: B. Sitarska (red.), „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, t. III, *Jan Amos Komeński - współczesne interpretacje i reinterpretacje jego twórczości*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2016, PL ISSN 2450-7245, ISBN 978-83-7051-829-5, s. 63 - 70.
17. C. Kalita, *Od świata w obrazach do wyjaśnianie świata obrazami – Jan Amos Komeński a Otto Neurath*, „Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne, seria pedagogika”, tom VI, *W stronę komeniologii jako nauki. Dyskusje- polemiki-dylematy*, Wyd. Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, 2019, PL ISSN 2450-7245 .

Rozdziały w monografii

18. C. Kalita, *Wspólnota versus Społeczeństwo. Spór na temat istoty oraz funkcji wspólnoty i społeczeństwa z perspektywy filozofii społecznej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2018, s. 375, ISBN 978-83-7051-881-3.
19. *Wojna – Etyka – Kultura*, red. C. Kalita, S. Topolewski, Siedlce–Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UPH, ASPRA-JR 2019, ss. 245, ISBN 978-83-7051-944-5, ISBN 978-83-7545-945-6.

20. C. Kalita, *Zmierzch wojny. Czy racjonalne argumenty powstrzymują przemoc?*, [w:] *Wojna – Etyka – Kultura*, red. C. Kalita, S. Topolewski, Siedlce–Warszawa: Wydawnictwo Naukowe UPH, ASPRA-JR 2019, s. 47–58, ISBN 978-83-7051-944-5, ISBN 978-83-7545-945-6.